SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE
JA VÕRDSE KOHTLEMISE VOLINIK

Meie 20.10.2023 2-5/33_2023

Karistusseadustiku, kriminaalmenetluse seadustiku ja väärteomenetluse seadustiku muutmise seaduse (vaenu õhutamine ja vaenumotiiviga kuriteod) 232 SE tunnuste loetelu

Lugupeetud Riigikogu õiguskomisjon

Tulenevalt võrdse kohtlemise seaduse § 15 lg 1 sätestatust on soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik sõltumatu ja erapooletu asjatundja, kes tegutseb iseseisvalt. Sama seaduse § 16 lg 5 ja lg 9 sätestavad voliniku pädevuse Vabariigi Valitsuse ja valitsusasutustele tehtavate ettepanekute osas õigusaktide muutmise ja täiendamise kohta.

Arvestades eelnõu 232SE eesmärki kaitsta ühiskonda vaenu õhutamise raskemate vormide eest, millel on tegelik potensiaal ohustada inimeste turvalisust ning seeläbi tagada parem kaitse haavatavatele sihtrühmadele, toetame seaduse vastu võtmist.

Rahvusvahelised uuringud[1] toovad välja, et transsoolised ja interseksuaalsed inimesed kogevad ebaproportsionaalselt palju vägivalda. Seetõttu teeme ettepaneku täiendada eelnõud:

1. lisades kaitstavate tunnuste loetellu tunnus "sooidentiteet" või
2. täiendada tunnuste loetetelus välja toodud soo tunnust lisades sellele "või muude soolise kuuluvusega seotud asjaolude tõttu." Pakutud sõnastus on hetkel kehtiv soolise võrdõiguslikkuse seaduses § 3 lg 1 p 3.

Lisaks juhin tähelepanu, et määratledes mõistet "sugu", on Euroopa Kohus vastavate Euroopa õiguse allikate tõlgendamisel kohaldanud laia "soo" mõistet, võttes lisaks bioloogilistele erinevustele arvesse sotsiaalseid, psühholoogilisi ja kultuurilisi aspekte, mis mõjutavad isiku kuulumist ühte

[1] Vt Euroopa Põhiõiguste Agentuuri LGBT uuring

või teise sugupoolde. Selle tulemusena on kohus leidnud, et ka transsoolisusest tingitud ebasoodsama kohtlemise puhul on tegemist soolise diskrimineerimisega. Vastav põhimõte on sõnaselgelt välja toodud direktiivi 2006/54 põhjendustes ning seda on kohaldanud ka soolise võrdõiguslikkuse volinik.

Loodan, et kaalute vastavasisuliste muudatuste eelnõusse lisamist.

Lugupidamisega

Christian Veske
Volinik
/allkirjastatud digitaalselt/